

Att visa häst vid hand

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen

ATT VISA HÄST VID HAND

Unga hästar visas vid hand många gånger under uppväxten: som föl, vid rådgivande bedömning av unga hingstar samt vid unghästtest och ridhästtest. Ston som visas för prestationsklass, hingstar för godkännande och hästar till salu visas också för hand.

För att hästens förtjänster ska komma fram på bästa sätt finns regler för hur visningen ska gå till. Det finns också många knep, tips och råd.

I texten nedan finns regler för visning vid hand så som det går till vid unghästtest och fölbedömning. I rutorna under varje moment finns kompletterande information av tips- och råd-karaktär.

Allmänna regler för uppvisande av häst vid hand

VISNING VID UNGHÄSTTEST

Hästen framförs mot av domaren anvisad plats på rakt spår i livlig taktmässig skritt.

Visaren går vid vänstra bogen, både i skritt och trav, med delade eller korsade tyglar i höger hand, tygeländan och eventuellt spö i vänster hand.

Det är tillåtet för visaren att ha spö under visningen.

Det går mycket bra att hela tiden, alltså även i skritt ha tygeln väl uppsamlad i höger hand. Tänk på att ge hästen frihet att röra huvudet, då rör den sig ledigare. Tygeln kan gärna vara delad av säkerhetsskäl.

Spö är ytterligare en sak att hålla i handen/hålla reda på, vilket kan försvåra visningen framför allt i trav. Oftast är det bättre att ha en medhjälpare som hjälper till med långpisk om drivning behövs. Idealet är att hästen är tränad att följa visaren.

Uppställning

Uppställning ska ske på av domaren anvisad plats och halten förbereds i god tid.

Efter halt ställer sig visaren framför hästen med en tygel i varje hand.

Tygeln ska fattas ca 20 cm under bettringarna och tygeländan ska vara väl uppsamlad. Hästen ställs upp med "den öppna sidan" mot exteriördomaren, dvs närmaste framfot något framför den andra och närmaste bakfot lite bakom den andra. Kroppstyngden ska ändå vara jämnt fördelad på alla fyra benen. Hästen ska varken stå "framför, under eller bakom" sig. Hästens huvud hålls i ett naturligt läge och visarens uppmärksamhet hålls i första hand på hästen.

När domaren vill se hästen framifrån tar visaren ett steg åt sidan så att hästens framben kan ses. Går domaren sedan över till andra sidan ställs hästen med lätta tag i tygel/bettring så att den sidan blir den "öppna sidan".

Visning på medellinjen

När tecken ges att bedömningen på stället är slutförd återtar visaren sin plats vid bogen och hästen igångsätts i skritt och framförs enligt anvisningar från domaren. Fram och tillbaka längs medellinjen, först i skritt därefter trav för slutlig bedömning av extremiteterna.

Vändning

Avsaktning görs alltid före vändning. Vändningen utförs till höger med hästen "från" visaren.

Visning på spåret

Skritta ut på spåret, höger varv.

När domaren föreskriver trav fattas tyglarna uppsamlade i höger hand så att visaren kan springa ledigare och följa hästen utan att hänga i tygeln och därigenom böja hästens hals och förstöra dennes aktion.

Behåll platsen vid bogen och spring rakt i ett livligt tempo men med bibehållen takt. Skritt och trav längs spåret ca 1,5 varv.

Visningen

Visningen i trav är det svåraste momentet för många, eftersom man måste kunna springa tillräckligt fort och länge.

En absolut grundregel är att fatta tygeln i höger hand! Ingen kan springa med flyt med en tygelände i var hand, man stör hästen och förstör gången genom ojämna ryck i munnen.

Hästen bör vara så tränad att den följer i trav när visaren börjar springa. Eventuell medhjälpare med långpisk kan joggande följa hästen, snett bakifrån.

Snärtar, plastpåsar eller annat "fladder" på piskan stör hästens koncentration på visaren och är inte tillåtet vid visning på officiell bedömning inom SWB.

Visaren måste kunna följa hästen i friskt travtempo. Om visaren lunkar snarare än springer visar självfallet inte hästen vad den kan. Om man kan följa hästens takt är detta en fördel, men lite av "överkurs"-viktigast är att kunna följa hästens tempo.

Visarens klädsel

Korrekt klädsel för visning vid hand är rena vita/ljusa byxor samt blå/mörk tröja och skor lämpliga att springa i. Ridbyxor och/eller ridstövlar är olämpligt.

Godkänd hjälm med knäppt hakband ska bäras vid all hantering av häst på bedömningsplatsen.

För riksutställningar finns mer strikta krav på klädsel.

Visarens klädsel

Regler eller anvisningar om klädsel finns för att det är hästen som ska synas, inte uppvisaren. Kläderna ska dessutom vara lediga och lämpliga att springa i.

Korrekt klädsel vid visning av SWB-häst är vita eller ljusa byxor samt mörkblå tröja, gärna ur SWBs profilsortiment.

Byxor ska vara raka och lediga, t ex av jeanstyp. Tröja kan vara kortärmad piké eller tenniströja med krage eller långärmad med vit/ljus kragtröja eller skjorta under.

Skor ska vara lätta att springa i, typ sneakers/joggingskor.

Handskar är bra för att skydda händerna men även för att hästen lättare vänder för ljusa handskar vid visningen.

Ridbyxor är avsedda för ridning och ska inte användas vid visning.

Ridstövlar är helt olämpliga att springa i.

Knästrumpor till ridbyxor på visare kan från insidan där domaren står se ut som två extra ben på hästen.

På riksutställningar, championat och liknande arrangemang på förbunds nivå är klädkraven mer strikta med tydlig förbundsprofil: Vita byxor, vit skjorta, slips för herrar, mörkblå tröja helst ur SWBs profilsortiment.

Hästens puts och utrustning

Toppskick och inget annat gäller vid all visning för bedömning.

Flätade hästar, putsade trän, eventuellt "blingbling" på en nivå som passar tillfället!

Om hästen ska släppas för löshoppning eller lösgalopp är det praktiskt med karbinhakar i tyglarna. Den sort som finns på benremmar till (kasserade) täcken kan användas tillsammans med vanliga tyglar.

Olja runt ögon och nos kan användas med måtta. Öronludd och hovskägg friseras på vuxna hästar. Att frisera känselhår är däremot förbjudet.

ATT VISA FÖL

Förbered i tid

Sto och föl måste vara i gott skick vid visningen. Ibland kommer det ston till visning som skulle ha behövt mer mat flera månader tidigare. Var extra uppmärksam på gamla ston, ston som står högt i blod och rena fullblodsston-de kan ha svårt att hålla hull på betet. Om sommaren inte är perfekt kan man behöva ta in sto med föl både regniga och torra perioder så de får vila tillräckligt. Utomlands är det vanligt att ta in "visningshästar" på stall några dagar eller någon vecka före visning för att ge lite extra glans och krydda åt uppvisningen!

Hur går visningen till?

Ur fölbedömningsreglementet:

1. Sto och föl leds in och fölet ställs upp med sidan mot publiken.
2. Visning av sto och föl vid hand i skritt och trav efter domarens anvisningar.
3. Fölet släpps, visaren springer med stoet på fyrkantsspår för att fölet ska visa sin tra. Visningen sker i höger varv och visaren springer på ytterspår med stoet innanför sig. Detta görs av säkerhetsskäl (det är mindre risk att få fölet över sig eller träffas av en spark) och för att domaren ser föl och sto bättre.
Tänk på att föl har lättare att visa sina gångarter om stoet travar i jämnt och ganska friskt tempo. Visaren/visarna måste kunna följa hästen i trav ett/flera varv på ridbana eller i ridhus.
4. Stoet släpps för att fölet ska få visa sin galopp.
5. På uppmaning av domaren fångar visaren in sto och föl och leder ut dem.

Visning

Stoet bör ha träns och fölet leds in i grimma. Domaren vill se sidan samt benställning framifrån och bakifrån. Oftast ombeds man även trava med fölet i grimma en kortare bit för att rörelsernas korrekthet ska bedömas.

När fölet ska släppas bör man ta av grimman, grimmor sitter sällan bra på föl, de skymmer ett fint fölhuvud och kan störa om de glider ner över halsen. Alternativt kan nätt pannband användas för att hålla grimman på plats (vanligt i Danmark).

Föl är svårpåverkade så här gäller det att använda sig av naturens lagar.

För ett föl (de flesta i alla fall) är det naturligt att följa modern om hon springer i ett friskt tempo, särskilt i en för fölet ny miljö.

Därför är det oftast avgörande för hur fölet visar sin gång att man kan visa stoet bra!

Om stoet fridsamt lunkar som på betet inbjuder det gärna fölet till egna utflykter och krumsprång. Frisk trav säger åt fölet "följ vid mammas sida". Visaren som springer i höger varv med stoet på inre sidan får försöka mota in fölet om det vill gå på utsidan om stoet.

Träna, filma, titta på andra!

Det finns gott om filmer och bilder på nätet där man kan se bra visning vid hand, t ex SWBs Youtube-kanal (sök på Swedish Warmblood Association).

Lydig uppmärksam häst är lättare att visa, så träna hemma. Filma gärna och titta på varandra.

Den som vet med sig att springförmågan är begränsad vinner på att anlita en duktig springare. Väl genomförd visning ger ett bättre helhetsintryck och gör att domaren kan bedöma hästen rättvist!

Lycka till med din visning!